

ПРИЧИНИ НЕОБХІДНОСТІ ФІНАНСОВОЇ КОНВЕРГЕНЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Необхідність фінансової конвергенції сталого розвитку регіонів будь-якої країни цілком очевидна. І в більшій чи меншій мірі практично всі країни характеризуються міжрегіональною дивергенцією як в силу об'єктивних природних умов, так і в результаті господарської діяльності. До того ж згідно досліджень науковців більшими рівнями міжрегіональної дивергенції характеризуються менш соціо-еколого-економічно розвинені країни, до числа яких належить і Україна.

Серед об'єктивних причин, що зумовлюють необхідність фінансової конвергенції сталого розвитку регіонів України, вважаємо, доцільно виділити:

1) розширення світогосподарських зв'язків і поглиблення глобалізації та інтеграції України у Європейський економічний простір. Сучасна фінансова система нездатна ефективно функціонувати у гео економічному вакуумі, у позасистемному середовищі, не узгоджуючи регуляторні функції з вимогами міжнародної конкурентності, потребами певної уніфікації макроекономічної діяльності, податкової, зовнішньоторговельної, митної політики тощо з іншими країнами, передусім, на регіональному рівні і відповідно на світогосподарських рівнях [1, с. 16]. Дотримання умов міжрегіональної конвергенції надає право вступу до інтеграційних об'єднань;

2) нерівномірність територіального розміщення продуктивних сил, що обумовлюють диференціювання податкової бази регіонів країни та у результаті визначають різні можливості регіонів щодо формування дохідних частин бюджетів [2, с. 85; 3, с. 282; 4; 5; 6];

3) дивергенція місцевих бюджетів та фінансова недостатність більшості регіонів;

4) суттєва диференціацією обсягів витрат у сфері надання державних і суспільних послуг і цін на ці послуги [2, с. 85; 3, с. 282; 4; 6];

5) потреба передачі від центральної влади на місцевий рівень значної частки видатків, невласливих для її конституційних функцій відповідно до принципу субсидіарності [2, с. 85; 3, с. 282; 4; 6];

6) відсутність єдиних державних стандартів суспільних послуг на всій території держави, гарантованих Конституцією України, що посилює диференціацію в рівнях життя у окремих регіонах, а також їх територіальних утвореннях;

7) потреба забезпечення виконання державних соціальних гарантій, публічних послуг;

8) гетерогенність регіональних соціо-еколого-економічних систем;

9) суттєва поляризація в рівнях конкурентоспроможності регіонів країни;

- 10) невідповідність між обсягами фінансових ресурсів територіальних одиниць, що мають однакові обсяги покладених на них завдань [7, с. 108];
- 11) домінування інтересів центру над інтересами регіону;
- 12) нерівність регіонів країни в соціо-еколого-економічному аспекті з центром;
- 13) послаблення регулюючої ролі держави;

Як свідчить практика, без державного втручання вбачається неможливим досягнення фінансової конвергенції сталого розвитку регіонів країни. Ринкові механізми не завжди здатні попередити та подолати суттєві територіальні відмінності в рівнях життя населення, ефективності регіональної економіки, а тому у таких випадках держава виявляється перед необхідністю підтримки визначеної однорідності територіального економічного і соціального простору. Використовуючи засоби фінансового вирівнювання, держава здійснює регулювання процесів фінансового забезпечення соціо-еколого-економічного розвитку окремих територій країни.[8]

Література

1. *Бюджетна політика у контексті стратегії соціально-економічного розвитку України : у 6 т. / М. Я. Азаров (голова) [та ін.] – К. : НДФІ, 2004.– . – Т. 1 : Пріоритети бюджетної політики та економічне зростання в Україні. – 2004. – 640 с.*
2. *Петленко Ю.В. Місцеві фінанси: опорний конспект лекцій / Ю. В. Петленко, О. Д. Рожко. – К. : Кондор, 2003. – 282 с.*
3. *Круш П. В. Національна економіка : регіональний та муніципальний рівень : підручник / П. В. Круш, О. О. Кожемяченко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 320 с.*
4. *Стеценко Т. О. Управління регіональною економікою : навч. посіб. / Т. О. Стеценко, О. П. Тищенко. – К. : КНЕУ, 2009. – 472 с.*
5. *Балдич Н. І. Державна політика фінансового вирівнювання місцевих бюджетів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня. канд. наук з держ. управл. : спец. 25.00.02 «Механізми державного управління» / Балдич Наталія Іванівна. – Київ, 2005. – 16 с.*
6. *Фінанси : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / О. Р. Романенко, С. Я. Огородник, М. С. Зязюн, А. А. Славкова. – К. : КНЕУ, 2003. – 2-ге вид., перероб. і доп. – 387 с.*
7. *Сенюк Г. А. Теоретичні основи збалансованості місцевих бюджетів / Г. А. Сенюк // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології. – 2010. – №1(2). – С. 105-111.*
8. *Словарьиностранныхслов / [под ред. И.В. Лехина, С.М. Локишиной, Ф.Н. Петрова, Л.С. Шаумяна]. – 6-е изд., перераб. и доп. – М. : Советскаяэнциклопедия, 1964. – 784 с.*